

Kestävä puhtaus elinympäristössä

Sipi Sammakon siivouskoulu

Ohjaajan ohjeet
Vinkit tehtäväkirjan
keskustelunaiheiksi

Suomen Siivoustekninen liitto ry.

Yleiskuvaus projektin sisällöstä

Sipi sammakon siivouskoulu on osa laajempaa Kestävä puhtaus elinympäristössä –ympäristökasvatushanketta. Kestävä puhtaus elinympäristössä hankkeen kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret sekä heidän kasvattajansa kotona, päiväkodissa sekä koulussa. Sipi sammakon siivouskoulu on tarkoitettu päiväkodeille siisteyskasvatuksen apuvälineeksi 4-6 -vuotiailla lapsilla. Sipi sammakon siivouskoulupaketti sisältää tehtäväkirjan, mikrokuituisen siivouspyyhkeen, siivouskouluaanitte ja –nuotit, Sipi sammakko maskotin sekä kädessäsi olevan ohjaajan ohjeet Sipi sammakko –hahmoa kannattaa käyttää apulaisena kaikessa mahdollisessa.

Sammakkolampi

Sammakkolampi toimii mittarina, jonka avulla konkreettisesti voidaan osoittaa, miten lapset ovat onnistuneet annetuissa pikkutehtävissä, esimerkiksi kenkien pyyhkimisessä tai roskien keräämisessä. Lapset askartelevat itse sammakkolammen joko isolle paperille tai kankaalle, johon lapset voivat laittaa itse askartelemiaan sammakoita aina kun ovat oppineet yhden siivouskoulutehtävän lisää (esim. pyyhkimään kengät sisääntulessa) Tee havaintoja, kuinka tehtävistä on suoriuduttu ja anna lasten laittaa vorollaan sammakoita lampeen.

Tehtäväkirja

Suomen siivousteknillinen liitto ry:n toimistolta voit tilata tehtäväkirjoja lisää. Toivottavaa on, että jokaisella lapsella olisi oma tehtäväkirja, Tehtäväkirjan tehtäviä tehdään päiväkodissa sekä kotona ja tehtävät myös tarkistetaan. Voit laittaa tehtäväkirjaan merkin tarkistamisesta, esim. leima, tarra, kynällä tehty pikku kukka tms.

Tehtäväkirjan jokaiseen tehtävään liittyy jokin opettavainen asia, josta on hyvä keskustella lasten kanssa. Tehtäväkirjan keskiaukeamalla olevan huolehdi ympäristösi siisteydestäsi tehtävässä tarvitaan sanoma- tai aikakauslehtiä. Tehtäväkirjan keskusteluvinkit löydät Ohjaajan ohjeiden lopusta.

Tiedottaminen vanhemmille

Koteja on hyvä tiedottaa Sipi Sammakon siivouskoulusta ja sen ohjelmasta. Lapset voivat käyttää tehtäväkirjaa kotona vanhempien ohjauksella ja harjoitella siivouskoulun tehtäviä kotona.

Siivouskoulun tehtävävinkkejä

- lapset voivat sepittää aiheeseen liittyviä tarinoita tai loruja
- lapset piirtävät annetusta aiheesta
- lapset värittävät ja leikkaavat Sipi Sammakkoita (liitteenä kopioitavia malleja)
- sovitaan tehtäväkirjan tekemisestä
- myös sammakkolampi voidaan askarrella päiväkodin oman henkilökunnan voimin

Lisäksi

- Lasten vanhemmille voisi laatia pieniä tehtäviä, joita he yhdessä lastensa kanssa kotona tekevät ja tutkivat, esimerkiksi harjoittelevat siivouspyyhkeen käyttöä, miettivät leluille säilytyspaikat, sopivat ulkovaatteiden säilytyksestä.
- Lapset voivat tutustua päiväkodin omiin jätelaatikoihin ja tehdä esim. retken kaatopaikalle, romuliikkeeseen, kierrätyskeskukseen, paperinkeräyspisteeseen jne.
- Lapset saavat tehdä askartelutöitä ”jätteistä” ja sillä tavoin kierrättää materiaaleja (maitopurkit, sanomalehdet, munakennot, voirasiat jne.).
- Päiväkodin jätteitä tyhjentävä jäte-auton kuljettaja tulee kertomaan omasta työstään ja jäteauton toiminnasta sekä siitä, mihin auto kuljettaa jätteet.
- Pihalla/lähimetsässä jne. järjestetään roskien keräys talkoot.
- Tehdään siivousliikkeeseen tutustumisretki. Esimerkiksi erilaisten siivouskoneiden käyttö kiinnostaa kaikkia päiväkotikäisiä lapsia.
- Lapset voivat toimia vuoropäivinä, esimerkiksi pareittain, siivoojan apulaisina tehden pikku tehtäviä ja samalla tutustua siivoojan työhön.
- Jätteiden asianmukaisen lajittelun käynnistäminen päiväkodissa, ellei asia ole vielä hoidettu.

OHJAAJAN OHJEET

Siivouuskoulutuokiolla:

- aloitetaan ja lopetetaan Sipi Sammakkolaululeikeillä, kts. Erilliset ohjeet
- tarkistetaan tehtävissä onnistuminen (keskustelu, katsominen jne.)
- laitetaan sammakoita sammakkolampeen
- tehdään uusia sammakoita
- täytetään tehtäväkirjaa ja tarkistetaan sitä
- keksitään aiheeseen liittyviä leikkejä tai lauluja tarpeen mukaan

Teemoja

Opi pyyhkimään kengät

Tehtävä on annettu edellisellä keralla:

Yhdessä on käyty katsomassa eteistilat, millaista likaa lattialta löytyy, mistä se tulee jne.

Mietitään yhdessä, miksi lattiat ovat likaiset. Jokainen lapsi voi tutkia kengänpohjiaan ja katsoa ovatko ne likaiset. Jalkojen pyyhkimistä voidaan kuivaharjoitella, vaikkapa jonkin leikin tai laulun avulla.

Sovitetaan. Että jokainen tekee jatkossa parhaansa kenkien pyyhinnässä

Tehtävän arviointi

- käydään tutustumassa uudelleen eteistiloihin ja omiin kenkiin. Keskustellaan, mitä on tapahtunut edelliseen kertaan verrattuna, miten on onnistuttu tehtävän tekemisessä jne.
- laitetaan sammakkolampeen yhdessä sopiva määrä valmiiksi tehtyjä sammakoita
- tehdään tehtäväkirjaa ja keskustellaan tehtävään liittyvästä aiheesta
- *Seuraava tehtävä*
 - sovitaan seuraavasta tehtävästä ja huolehditaan edelleen jo annetusta tehtävästä

Roskat roskakoriin

Tehtävä on annettu edellisellä keralla

- lasten kanssa on tutkittu, missä päiväkodin roskakorit sijaitsevat ja mitä niissä on
- keskustellaan roskien jatkokäsittelystä ja jätteen lajittelusta jne.
- sovitaan, että jokainen tekee parhaansa ja laittaa aina roskat roskakoriin

Tehtävän arviointi

- käydään tutustumassa uudelleen roskakoreihin. Keskustellaan, mitä on tapahtunut edelliseen kertaan verrattuna, miten on onnistuttu tehtävän tekemisessä jne.
- laitetaan sammakkolampeen yhdessä sopiva määrä valmiiksi tehtyjä sammakoita
- tehdään tehtäväkirjaa ja keskustellaan tehtävään liittyvästä aiheesta
- *Seuraava tehtävä*
 - Sovitaan seuraava tehtävä. Luonnollisesti huolehditaan edelleen jo annetuista tehtävistä.

Vinkki:

Roskaleikki

Kerätään pöydälle erilaisia ”roskia” ja otetaan yksi roska pois lasten pitäessä silmiä kiinni. Kun lapset arvaavat, mikä roska puuttuu, laitetaan se roskakoriin ja keskustellaan mitä roskalle tapahtuu.

Satu roskista ja niiden kiertokulusta elinympäristössä

Kerrotaan lapsille satu, miten jokin roska on joutunut päiväkodin lattialle, esim. havunneulasen, hiekanjyvän tai höyhenen tarina. Lapset voivat olla mukana keksimässä tarinaa.

SIPI SAMMAKON SIIVOUSKOULU

Paikka kaikille, kaikki paikoilleen

Tehtävä annettu edellisellä keralla:

- lasten kanssa on tutkittu, missä päiväkodin eri lelut ja tavarat sijaitsevat
- keskustellaan, miksi on tärkeää, että kaikilla tavaroilla on omat paikkansa, miten kotona säilytetään leluja jne.
- sovitaan, että jokainen tekee jatkossa parhaansa ja palauttaa lelut ja tavarat käytön jälkeen omille paikoilleen

Tehtävän arviointi

- käydään tutustumassa uudelleen päiväkodin tavaroiden säilytystiloihin, yhteisiin kaappeihin jne.
- keskustellaan, mitä on tapahtunut edelliseen kertaan verrattuna, miten tehtävän tekemisessä on onnistuttu jne.
- laitetaan sammakkolampeen yhdessä sopiva määrä valmiiksi tehtyjä sammakoita

Vinkki:

Tavaraleikki

Kerätään etukäteen erilaisia tavaroita yhtä monta kuin ryhmässä on lapsia. Jokaiselle lapselle annetaan yksi tavara ja hän saa kertoa missä tavaran paikka on päiväkodissa. Tämän jälkeen lapsi voi viedä tavaran takaisin paikoilleen. Isommille lapsille keksitään vaikeita, pienemmille helpommin vietäviä tavaroita.

Siivouspyyhkeen käyttäminen

- apuna Sipi Sammakon oma mikrokuituinen siivouspyyhe
- opetellaan siivouspyyhkeen käyttäminen
 - vääntäminen / veden poistaminen
 - taittelu
 - liikkeet esim. pöydän pyyhkimisessä (murujen kerääminen käteen)
 - pyyhkeen huuhtelu
 - pyyhkeen kuivumaan laittaminen
- keskustellaan edellämainituista vaiheista, esim. miksi on tärkeää huuhdella pyyhe, kun sillä on
- ensin pyyhitty pöydälle kaatunutta maitoa
- voidaan hankkia siivousliikkeestä omat siivouspyyhkeet

Lisätietoja Sipi Sammakon siivouskoulusta ja lisämateriaalin tilaukset:

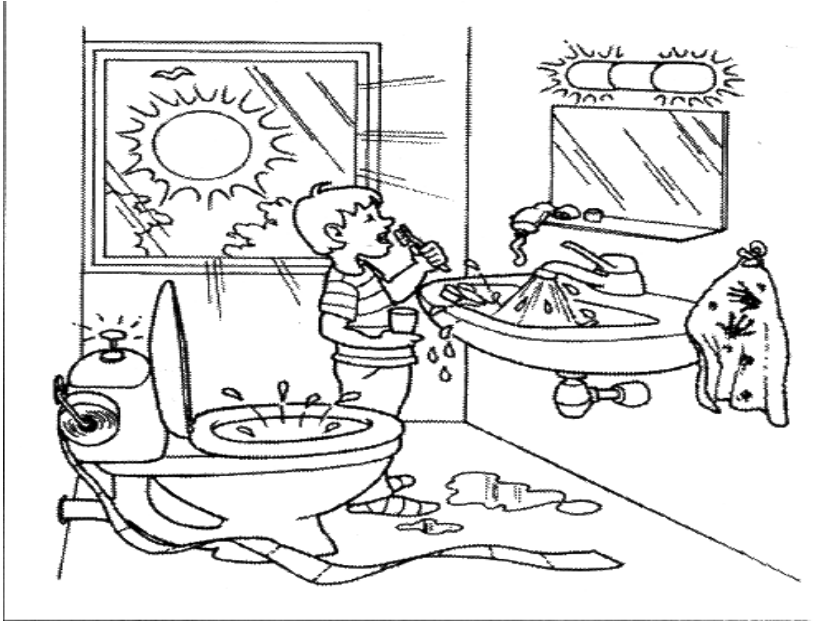
Suomen Siivoustekninen liitto ry.
Kolmas linja 7 B 37
00530 HELSINKI
Puh. 040 766 0055
Fax. (09) 4789 0166
E-mail: konttori@puhtausala.fi

Hyppää mukaan Sipi Sammakon siivouskouluun!

SÄÄSTÄEN SIISTI

Etsi ja rastita virheet

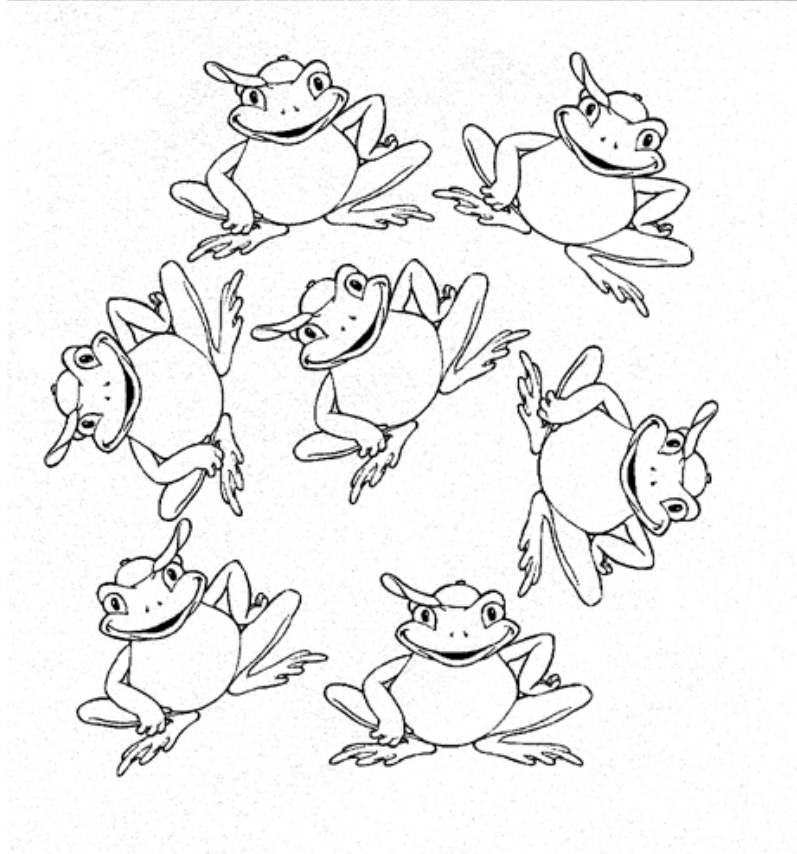
Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- energian säästö
 - millä tavoin lapset voivat säästää energiaa(kuva)
- miksi energian säästö on tärkeää
- miten wc-paperia käytetään, miten huomioidaan seuraava
- tulija (esim. huolehditaan, että wc-rullassa on aina paperi seuraavaa varten)
- millaisissa tilanteissa kannattaa käyttää talouspaperia, illoin kangaspyyhettä
 - kumpi on lasten mielestä parempi, miksi
- miksi pullot ja purkit kannattaa sulkea käytön jälkeen
- millainen vaaratekijä kuvassa on (liukastuminen)
- ja miten se voitaisiin välttää
- milloin wc-allas vedetään, milloin ei
- miksi kädet pitää pestä hyvin
- miten kädet pestään (joku voi näyttää)

SIPI SAMMAKKO

**Kurrr... olen Sipi Sammakko, tervetuloa siivouskouluun.
Yksi kuva minusta on erilainen kuin muut.**

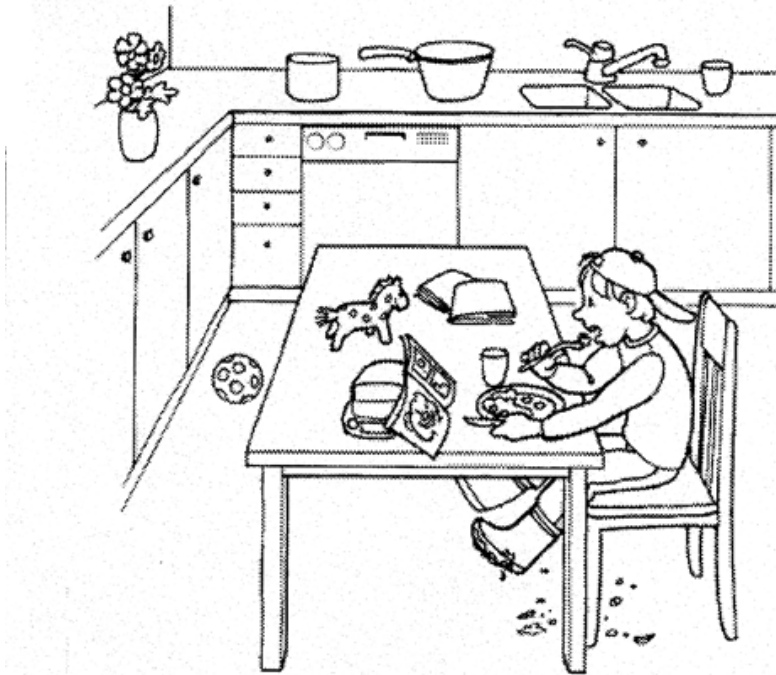

Etsi ja väritä.

Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- miten lapset osallistuvat kotona kodin puhtauden ylläpitämiseen
 - omien lelujen ja tavaroiden takaisin paikoilleen laittaminen leikin jälkeen
 - millaisia siivoustöitä lapset tekevät
- mitä mieltä lapset ovat tavaroiden järjestelämisestä
- mitä mieltä lapset ovat siivouksesta /onko se vaikeaa
- vai helppoa, miksi
- mikä on järjestely- ja siivoustöissä hausointa/tylsintä ja miksi
- miten voitaisiin entistä paremmin huolehtia oman kodin ja päiväkodin siisteydestä

SIISTISTI KEITTIÖSSÄ

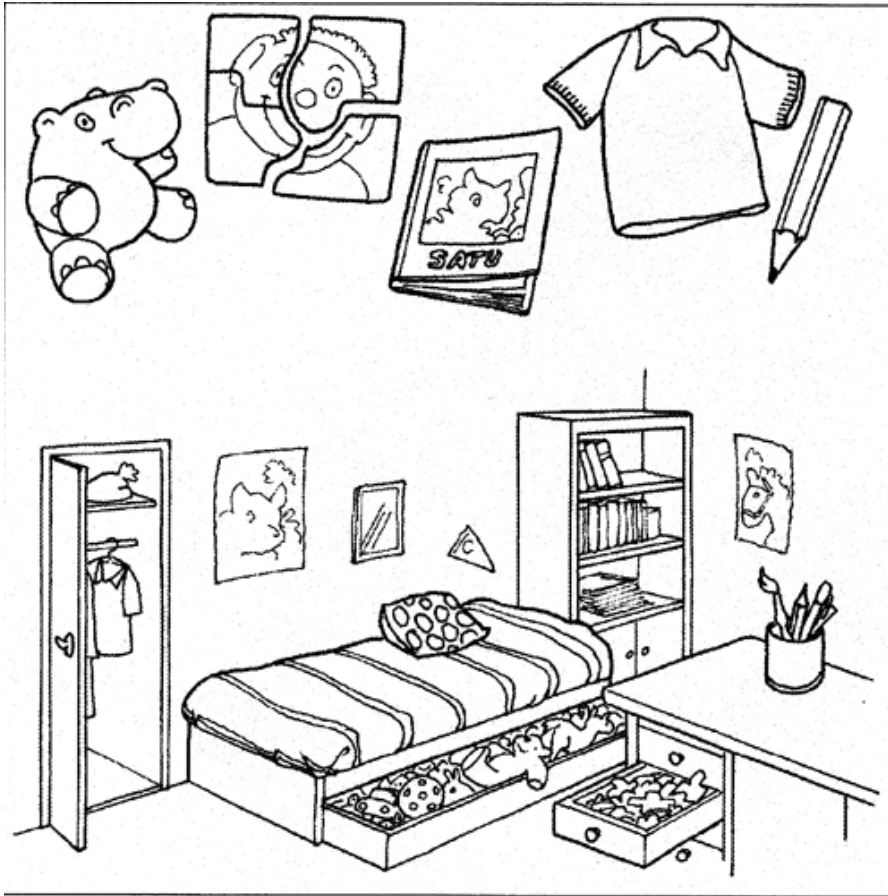
Etsi ja väritä virhekohdat

Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- mitä siivoustöitä ruokailun jälkeen kuvan keittiössä pitää tehdä
- kuka perheenjäsenistä työt tekee ja miksi
- miten kuuluu syödä ruokapöydässä
- mihin kengät jätetään, kun tullaan sisälle, miksi
- miten saadaan kengistä lika irtoamaan
- mistä lika kenkiin tulee
- mitä likaa lapset ovat huomanneet omissa kengissään
- miten ja mihin kengät pyyhitään (joku voi näyttää)
- mihin kengät kotona laitetaan, kun tullaan sisälle
- miksi kengät pitää laittaa vierekkäin
- mihin likaiset astiat viedään keittiössä, kuka vie

LEIKIN JÄLKEEN PAIKKA KAIKILLE

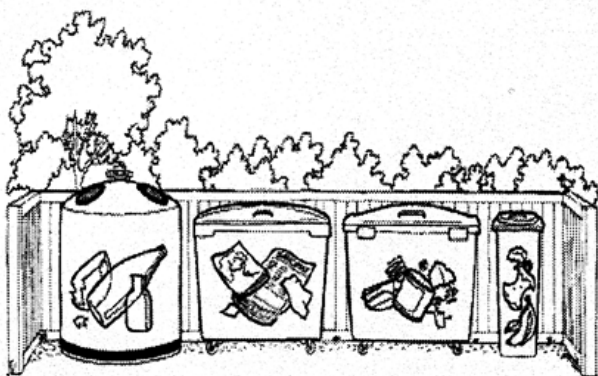

Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- mikä on lasten lempilelu
- missä lapset säilyttävät omia tavaroitaan
 - kirjat, palapelit
 - duplot, legot
 - pehmolelut
 - autot
 - barbit
- mitä muita leluja on, missä ne ovat
- onko lasten lelujen säilytyspaikasta helppo/vaikea löytää leluja, miksi
- mitä hyötyä on siitä, että kaikilla tavaroilla on kodissa omat paikkansa
- onko lapsilta kadonnut joskus leluja, miksi näin on käynyt
- minkä vuoksi lelut menevät rikki
- voiko huonetta imuroida ja siivota, jos tavarat eivät ole paikoillaan, miksi ei voi
- mitä vaaratekijöitä voi syntyä, jos lelut eivät ole paikoillaan, onko joskus esim. tapahtunut kodissa jotain vaaratilanteita

HUOLEHDI YMPÄRISTÖSI SIISTEYDESTÄ

- Piirrä tai leikkaa jäteastioiden kohdalle tänään päiväkodissasi syntynyttä jätettä
- Leikkaa lehdestä erilaisia tavaroita. Liimaa tavarat niihin jäteastioihin, joihin ne joutuvat käytön jälkeen.
- Keskustelkaa, mihin erilaiset tavarat joutuvat kun ne poistetaan käytöstä.

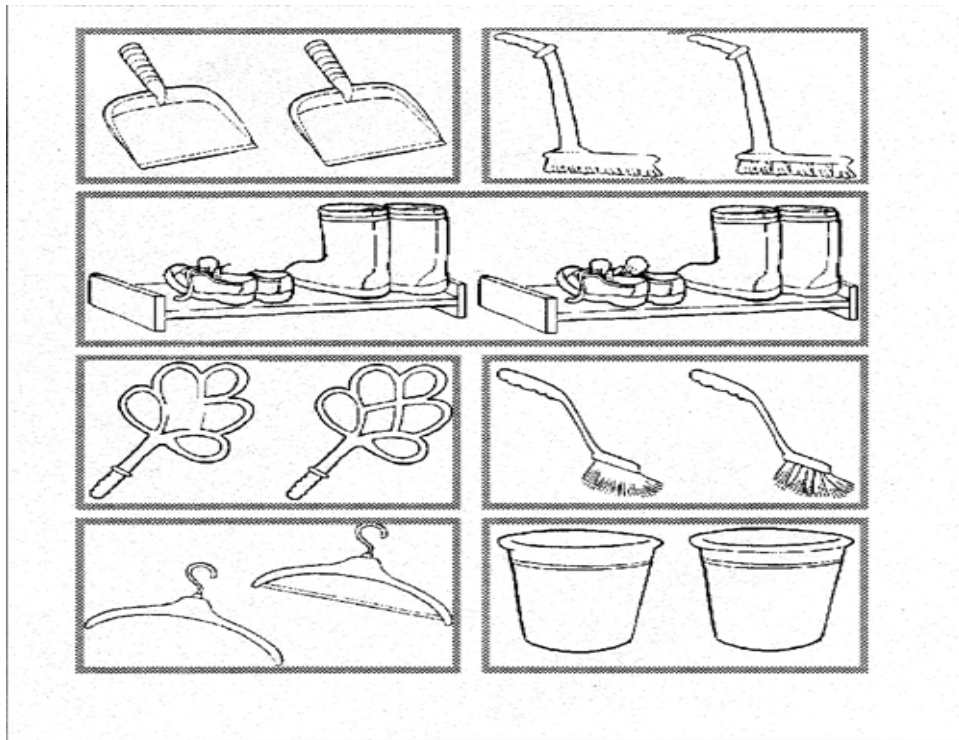
Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- missä roskakorit ja jäteastiat sijaitsevat kotona ja päiväkodissa
- ovatko lapset osallistuneet roskakorien tyhjentämiseen, miten?
- miksi lajitellaan jätteitä
- miten kotona lajitellaan jätteitä, miten lapsi osallistuu siihen
- mihin eri jätteet joutuvat, kun ne laitetaan roskakoriin ja viedään ulos
 - eloperäinen ruokajäte, muovi, paperi, pahvi, lasi, metalli, patterit,
- mitä tarkoitetaan kierrättämisellä, mitä voidaan kierrättää
- mikä on kirpputori, antikvariaatti jne.

OTA VÄLINEET AVUKSI

Piirrä samanlaiseksi

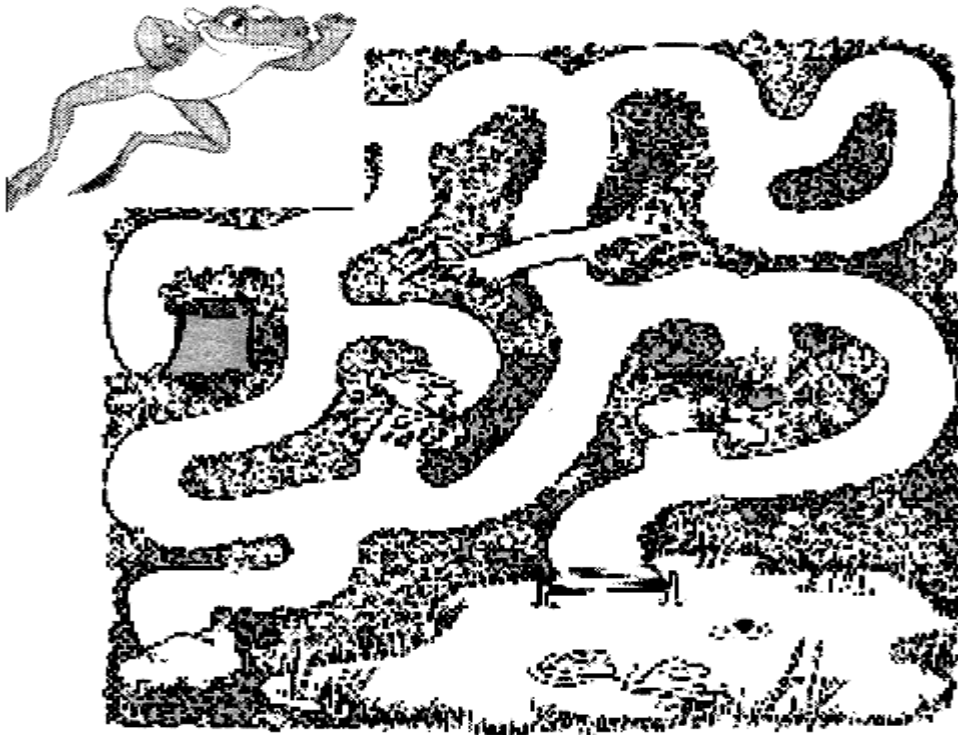

Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- mihin kuvien välineitä tarvitaan
- mitä hyötyä välineistä on
 - vaateripustin, mihin tarvitaan ja miksi
 - miten kenkätelinettä käytetään, onko oma nimikkopaikka, mitä hyötyä - telineestä on
 - milloin tarvitaan lattiaharjaa ja rikkalapiota
 - millaisia roskia voidaan lakaista harjalla ja rikkalapiolla ja milloin tarvitaan pyyhettä
 - missä kotona ja päiväkodissa on roskakoreja
 - mihin tarvitaan mattopiiskaa, mitä sillä tehdään, miksi?
 - mitä pöly on, mitä haittaa siitä on
 - missä kotona muualla on pölyä kuin tekstiileissä
- mitä välineitä lapsilla on kotona, mitä he osaavat käyttää

SÄÄSTÄ LUONTOA

älä roskaa

Auta Sipi Sammakkoa pääsemään turvallisesti kotilampeen

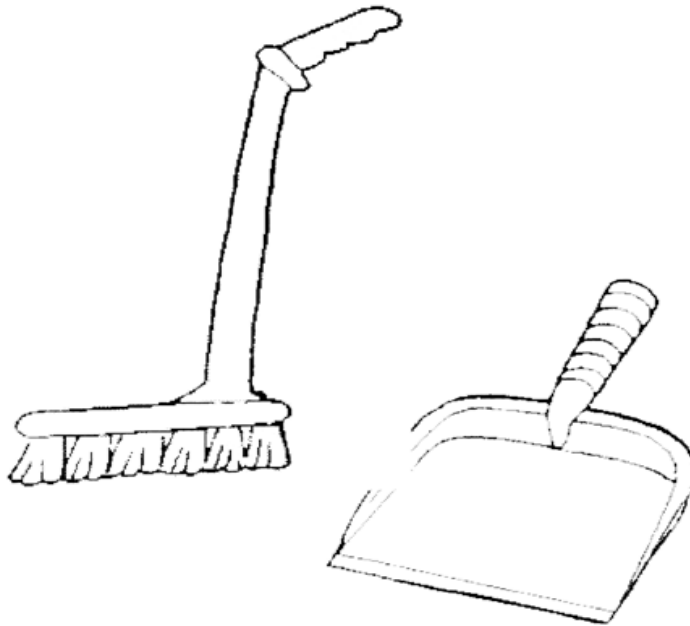
Lasten kanssa voidaan keskustella esimerkiksi seuraavista aiheista:

- millaisia roskia Sipi Sammakon esteenä on luonnossa
- millaisia roskia lapset ovat nähneet luonnossa
- mistä roskat joutuvat luontoon
- mitä haittaa on siitä, että erilaisia roskia joutuu luontoon
- mihin roskat kuuluu laittaa, kun retkeillään luonnossa
- miksi roskia ei saa heittää maahan
- missä muualla voi olla likaa ja roskia kuin maassa
- mitä tapahtuu, jos Sipi Sammakon kotilampi sekä muut järvet ja vesialueet likaantuvat
- miksi puhdas vesi on tärkeää ihmisille ja eläimille
- miksi puhdas ilma on tärkeää ihmisille ja eläimille

SILLÄ SIISTI

Yhdistä pisteet

Lasten kanssa voidaan harjoitella lattiaharjan ja rikkalapion käyttöä esimerkiksi työpistetyöskentelynä

- työpisteissä on erilaisia roskia, joiden lakaisemista rikkalapioon harjoitellaan
- voidaan myös järjestää lakaisukilpailu, jossa roskia kuljetetaan harjan avulla kauempana olevaan rikkalapioon, samalla lapset saavat harjoitusta lattiaharjan käytössä
- harjoituksen jälkeen keskustellaan:
 - oliko vaikeaa/helppoa, miksi
 - mikä oli vaikeinta lakaisuharjan käytössä
 - mitkä roskat oli helppo lakaista roskakoriin, mitkä olivat vaikeinta, miksi
 - mitä tapahtuu, jos roskat ovat märkiä
 - miten työvälineet puhdistetaan käytön jälkeen
 - missä niitä säilytetään
 - millaisessa tilanteissa kotona tarvitaan lattiaharjaa ja rikkalapiota
 - milloin mieluummin imuroidaan